

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Кафедра медсестринство

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КЛІНІЧНЕ МЕДСЕСТРИНСТВО В ПРОФЕСІЙНІЙ ПАТОЛОГІЇ

Ступінь вищої освіти «бакалавр»

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Спеціалізація: медсестринство

2019-2020 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Клінічне медсестринство в професійній патології» для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 223 «Медсестринство»

Розробник: Зоря Борис Петрович, професор кафедри медсестринства
 (Зоря Б.П.)

Робоча програма затвердження на засіданні кафедри медсестринство

Протокол від "08" 08 2019 року № 1

Завідувач кафедри медсестринство (Габрель Р.Т.)

1. Опис навчальної дисципліни.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Вибіркова	
	Спеціальність (професійне спрямування): 223 «Медсестринство»	Рік підготовки:	
		4-й	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання гострі побутові інтоксикації.		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		7-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 5	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Лекції	
		12 год.	8 год.
		Практичні	
		24 год.	16 год.
		Лабораторні	
		- год.	
		Самостійна робота	
60 год.			
		Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 120 год.: 60 год. – аудиторні заняття, 60 год. – самостійна робота (50 % до 50 %).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета курсу: головним завданням при викладанні предмета для студентів спеціальності 223 «Медсестринство» повинна бути підготовка спеціаліста з достатнім обсягом теоретичних знань і практичних навичок необхідних для діагностики найбільш розповсюджених професійних захворювань, організації заходів, спрямованих на попередження професійних захворювань. Використання в промисловості досягнень науки і техніки в галузі ядерної фізики й електроніки, широке застосування нових хімічних речовин, є підставою для виникнення нових професійних факторів. Майбутнім бакалаврам, при наданні медичної допомоги робітникам промислових підприємств чи при здійсненні санітарного нагляду, необхідні спеціальні знання для попередження можливого шкідливого впливу професійних факторів на організм.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Клінічне медсестринство в професійній патології» є вивчення професійних хвороб.

Завдання курсу:

- методи аналізу даних професійного анамнезу і санітарно-гігієнічної характеристики умов праці і використовувати їх у діагностиці професійного захворювання;
- основні принципи догляду за хворими з професійними хворобами;
- особливості клінічної картини, діагностики та профілактики професійних хвороб;
- особливості працездатності та праці при професійних хворобах.

У результаті навчання студенти оволодівають такими компетентностями:

I. Загальні:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку

предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність працювати в команді;
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність діяти на основі етичних міркувань.

II. Фахові:

- здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці;
- здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах;
- здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками;
- застосування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки;
- здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби;
- здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

- збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.
- профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини;
- здатність до організації надання медичної допомоги за принципом сімейної медицини;
- здатність проводити медичну та соціальну реабілітацію з метою відновлення здоров'я населення;
- здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки;
- здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження;
- здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах;
- здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

3. Програма навчальної дисципліни.

Кредит 1. «Вступ. Характеристика професійних захворювань. Класифікація. Експертиза працездатності при професійних хворобах. Пневмоконіози, силіози. Силікатози.»

Тема 1. Вступ. Характеристика професійних захворювань. Класифікація. Експертиза працездатності при професійних хворобах.

Поняття професійної патології. Основні завдання професійної патології.
Етіологічна класифікація професійних захворювань. Лікарсько-трудова експертиза.

Тема 2 . Пневмоконіози, силіози. Силікатози.

Класифікація пилових хвороб легенів.

Силікоз — пневмоконіоз, зумовлений впливом пилу, який містить вільний діоксид кремнію.

Силікатози — пневмоконіози (каоліноз, азбестоз, талькоз, олівіноз, цементний, слюдяний пневмоконіози та ін.), які виникають внаслідок дії пилу мінералів, що утримують діоксид кремнію в зв'язаному стані з різними елементами: алюмінієм, магнієм, залізом, кальцієм та ін.

Металоконіози — пневмоконіози, зумовлені дією пилу металів: заліза, алюмінію, олова, марганцю та ін. (сидероз, алюміноз, станоз, манганоконіоз та ін.).

Карбоконіози — пневмоконіози, які виникають внаслідок дії вуглеводневого пилу: кам'яного вугілля, коксу, графіту, сажі (антракоз, графітоз, сажовий пневмоконіоз та ін.).

Пневмоконіози від змішаного пилу.

Пневмоконіози, які виникають від дії пилу, котрий має в своєму складі значну кількість вільного діоксиду кремнію (від 10 % і більше).

Пневмоконіози, зумовлені впливом змішаного пилу, який не має в своєму складі вільного діоксиду кремнію або з малим вмістом його (до 5-10 %), наприклад пневмоконіоз електрозварювальників, шліфувальників.

Пневмоконіози від дії органічного пилу.

Кредит 2. «Вібраційна хвороба. Інтоксикація свинцем.»

Тема 1. Вібраційна хвороба.

Поняття вібраційної хвороби.

Етіологія, патогенез, клініка, лікування, профілактика.

Експертиза працездатності при вібраційній хворобі.

Тема 2. Інтоксикація свинцем.

Отруєння неорганічними сполуками свинцю.

Етіологія, патогенез, клініка, лікування, профілактика.

Експертиза працездатності при отруєннях неорганічними сполуками свинцю.

Кредит 3. «Інтоксикація сільськогосподарськими отрутохімікатами. Гострі побутові інтоксикації (отруєння барбітуратами, СО, оцтовою есенцією).»

Тема 1. Інтоксикація сільськогосподарськими отрутохімікатами.

Інтоксикація сільськогосподарськими отрутохімікатами.

Етіологія, патогенез, клініка, лікування, профілактика.

Експертиза працездатності при отруєннях сільськогосподарськими отрутохімікатами.

Тема 2. Гострі побутові інтоксикації (отруєння барбітуратами, СО, оцтовою есенцією).

Побутові інтоксикації їх клініка, лікування, профілактика.

Кредит 4. «Нейротоксикози. Інтоксикація бензолом. Принципи надання невідкладної медичної допомоги при отруєннях.»

Тема 1. Нейротоксикози. Інтоксикація бензолом.

Професійні захворювання з переважним ураженням нервової системи.
Ураження бензолом, марганцем. Патогенез, клініка, лікування, профілактика.
Експертиза працездатності при отруєннях нейротоксичними речовинами.

Тема 2. Принципи надання невідкладної медичної допомоги при отруєннях.

Принципи надання невідкладної медичної допомоги при: набряку легень, гострій недостатності дихання, спонтанному пневмотораксі, астматичному статусі, гострому гемолітичному кризі, печінковій комі, металевій лихоманці.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назва тем	Денна форма					
	Всього го	у тому числі				
		л	п			с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Вступ. Характеристика професійних захворювань. Класифікація. Експертиза працездатності при професійних хворобах. Пневмоконіози, силіози. Силікатози.						
Тема 1. Вступ. Характеристика професійних захворювань. Класифікація. Експертиза працездатності при професійних хворобах.	15	2	4			9
Тема 2. Пневмоконіози, силіози. Силікатози.	15	2	4			9
Разом за кредитом 1.	30	4	8			18
Кредит 2. Вібраційна хвороба. Інтоксикація свинцем.						
Тема 1. Вібраційна хвороба.	15	2	4			9
Тема 2. Інтоксикація свинцем.	15	2	4			9
Разом за кредитом 2.	30	4	8			18
Кредит 3. Інтоксикація сільськогосподарськими отрутохімікатами. Гострі побутові інтоксикації (отруєння барбітуратами, СО, оцтовою есенцією).						
Тема 1. Інтоксикація сільськогосподарськими отрутохімікатами.	15	4	8			3
Тема 2. Гострі побутові інтоксикації (отруєння барбітуратами, СО, оцтовою есенцією).	15	4	8			3
Разом за кредитом 3.	30	8	16			6
Кредит 4. Нейротоксикози. Інтоксикація бензолом. Принципи надання невідкладної медичної допомоги при отруєннях.						
Тема 1. Нейротоксикози. Інтоксикація бензолом.	15	2	4			9
Тема 2. Принципи надання невідкладної медичної допомоги при отруєннях.	15	2	4			9
Разом за кредитом 4.	30	4	8			18
Всього годин:	120	20	40			60

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. «Вступ. Характеристика професійних захворювань. Класифікація. Експертиза працездатності при професійних хворобах. Пневмоконіози, силіози. Силікатози.»</i>		
1.	<p><i>Тема 1. Вступ. Характеристика професійних захворювань. Класифікація. Експертиза працездатності при професійних хворобах.</i></p> <p>Студент повинен знати поняття професійної патології її основні завдання. Розрізняти професійні захворювання. Складати лікарсько-трудова експертизу.</p>	4
2.	<p><i>Тема 2 . Пневмоконіози, силіози. Силікатози.</i></p> <p>Студент повинен знати поняття пневмоконіози. Розрізняти такі професійні захворювання, як : силікоз, силікатоз, металококоніоз, карбококоніоз, пневмококоніози зумовленні різними типами пилу.</p>	4
<i>Кредит 2. «Вібраційна хвороба. Інтоксикація свинцем.»</i>		
3.	<p><i>Тема 1. Вібраційна хвороба.</i></p> <p>Студент повинен знати поняття вібраційної хвороби. Її етіологію, патогенез, клініку, лікування, профілактику. Вміти проводити експертизу працездатності при вібраційній хворобі.</p>	4
4.	<p><i>Тема 2. Інтоксикація свинцем.</i></p> <p>Студент повинен вміти охарактеризувати отруєння неорганічними сполуками свинцю. Вказати їх етіологію, патогенез, клініку, лікування, профілактику. Вміти проводити експертизу працездатності при отруєннях неорганічними сполуками свинцю.</p>	4

<i>Кредит 3. Інтоксикація сільськогосподарськими отрутохімікатами. Гострі побутові інтоксикації (отруєння барбітуратами, СО, оцтовою есенцією).</i>		
5.	<p><i>Тема 1. Інтоксикація сільськогосподарськими отрутохімікатами.</i></p> <p>Студент повинен вміти охарактеризувати інтоксикації сільськогосподарськими отрутохімікатами. Знати їх етіологію, патогенез, клініку, лікування, профілактику. Вміти проводити експертизу працездатності при отруєннях сільськогосподарськими отрутохімікатами.</p>	8
6.	<p><i>Тема 2. Гострі побутові інтоксикації (отруєння барбітуратами, СО, оцтовою есенцією).</i></p> <p>Студент повинен вміти охарактеризувати побутові інтоксикації. Знати алгоритми надання першої медичної допомоги при побутових інтоксикаціях.</p>	8
<i>Кредит 4. Нейротоксикози. Інтоксикація бензолом. Принципи надання невідкладної медичної допомоги при отруєннях.</i>		
7.	<p><i>Тема 1. Нейротоксикози. Інтоксикація бензолом.</i></p> <p>Студент повинен вміти охарактеризувати професійні захворювання з переважним ураженням нервової системи. Такі як отруєння бензолом, марганцем. Їх патогенез, клініку, лікування, профілактику. Вміти проводити експертизу працездатності при отруєннях нейротоксичними речовинами.</p>	4
8.	<p><i>Тема 2. Принципи надання невідкладної медичної допомоги при отруєннях.</i></p> <p>Студент повинен знати принципи надання невідкладної медичної допомоги при: набряку легень, гострій недостатності дихання, спонтанному пневмотораксі, астматичному статусі, гострому гемолітичному кризі, печінковій комі, металевій лихоманці.</p>	4
Всього		40

6. Самостійна робота.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. «Вступ. Характеристика професійних захворювань. Класифікація. Експертиза працездатності при професійних хворобах. Пневмоконіози, силіози. Силікатози.»</i>		
9.	<p><i>Тема 1. Вступ. Характеристика професійних захворювань. Класифікація. Експертиза працездатності при професійних хворобах.</i></p> <p>Принципи профілактики професійних отруєнь і захворювань. Зміст наказу №555. організація та проведення попередніх і періодичних медичних оглядів працюючих.</p>	6
10.	<p><i>Тема 2 . Пневмоконіози, силіози. Силікатози.</i></p> <p>Пневмокошоз електрозварювальників: клінічна картина, діагностика, лікування, експертиза працездатності, профілактика. Пиловий бронхіт: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика, експертиза працездатності. Професійна бронхіальна астма: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика, експертиза працездатності.</p>	6
<i>Кредит 2. «Вібраційна хвороба. Інтоксикація свинцем.»</i>		
11.	<p><i>Тема 1. Вібраційна хвороба.</i></p> <p>Методи попередження виникнення вібраційної хвороби. Правильне ведення пацієнтів у період відновлення після лікування від вібраційної хвороби.</p>	6
12.	<p><i>Тема 2. Інтоксикація свинцем.</i></p> <p>Отруєння тетраетил свинцем. Механізм дії, клініка, діагностика, лікування, експертиза працездатності, профілактика.</p>	6

<i>Кредит 3. Інтоксикація сільськогосподарськими отрутохімікатами. Гострі побутові інтоксикації (отруєння барбітуратами, СО, оцтовою есенцією).</i>		
13.	<p><i>Тема 1. Інтоксикація сільськогосподарськими отрутохімікатами.</i></p> <p>Отруєння сільськогосподарськими отрутохімікатами, що містять миш'як: патогенез, клініка, діагностика, лікування, експертиза працездатності, профілактика.</p> <p>Отруєння хлорорганічними сільськогосподарськими отрутохімікатами: патогенез, клініка, діагностика, лікування, експертиза працездатності, профілактика.</p>	12
14.	<p><i>Тема 2. Гострі побутові інтоксикації (отруєння барбітуратами, СО, оцтовою есенцією).</i></p> <p>Гостре отруєння оцтовою есенцією: патогенез, клініка, надання невідкладної медичної допомоги.</p>	12
<i>Кредит 4. Нейротоксикози. Інтоксикація бензолом. Принципи надання невідкладної медичної допомоги при отруєннях.</i>		
15.	<p><i>Тема 1. Нейротоксикози. Інтоксикація бензолом.</i></p> <p>Надання допомоги при захворюваннях з переважним ураженням нервової системи.</p> <p>Профілактика професійних захворювань з переважним ураженням нервової системи.</p>	6
16.	<p><i>Тема 2. Принципи надання невідкладної медичної допомоги при отруєннях.</i></p> <p>Основні принципи невідкладної допомоги при гострих отруєннях. Методи виведення токсичних речовин з організму (промивання шлунка, форсований діурез, гемосорбція, гемодіаліз, перитонеальний діаліз).</p>	6
Всього		60

7. Самостійне навчально-дослідне завдання

Підготувати реферати з наступних питань:

1. Профпатологія, як клінічна дисципліна. Професійні шкідливості.
2. Класифікація професійних захворювань.
3. Лікарсько-трудова експертиза при професійних захворюваннях. Види втрати працездатності. Трудовий і лікарняний листок, показання до його видачі.
4. Пневмоконіози: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, лікування, профілактика, експертиза працездатності.
5. Силікоз: патогенез, клінічні варіанти, діагностика, лікування, експертиза працездатності.
6. Силікатози (азбестом, талькоз, цементний пневмокошоз): клінічна картина, діагностика, лікування, експертиза працездатності.
7. Металоконіози (сидероз, алюмініоз): клінічна картина, діагностика, лікування, експертиза працездатності.
8. Силікотуберкульоз: патогенез, клінічна картина, діагностика, лікування, профілактика, експертиза працездатності.
9. Вібраційна хвороба: патогенез, класифікація, діагностика, лікування, профілактика, експертиза працездатності.
10. Вплив електромагнітних хвиль радіочастот на організм людини. Механізм дії. Основні клінічні прояви, лікування, профілактика, експертиза працездатності.
11. Перегрів в умовах виробничого середовища: патогенез, клінічна картина, діагностика, лікування, профілактика, експертиза працездатності.
12. Берліоз: патогенез, клініка, лікування, профілактика.
13. Висотна та кесонна хвороба: патогенез, клініка, діагностика, лікування, експертиза працездатності, профілактика.
14. Дія виробничого шуму на організм. Основні клінічні синдроми, профілактика.
15. Отруєння ртуттю: патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, експертиза працездатності, профілактика.
16. Отруєння марганцем: патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, експертиза працездатності, профілактика.
17. Отруєння бензолом та його гомологами: клінічна картина, діагностика, лікування, експертиза працездатності, профілактика.
18. Отруєння свинцем: патогенез, клініка, діагностика, лікування, експертиза працездатності, профілактика.
19. Отруєння оксидом вуглецю. Механізм дії, класифікація, клініка, діагностика, лікування, експертиза працездатності, профілактика.

20. Отруєння фосфорорганічними сільськогосподарськими отрутохімікатами: патогенез, клініка, діагностика, лікування, експертиза працездатності, профілактика.
21. Отруєння ртутьорганічними сільськогосподарськими отрутохімікатами: патогенез, клініка, діагностика, лікування, експертиза працездатності, профілактика.
22. Гостре отруєння барбітуратами: патогенез, клініка, діагностика, лікування.
23. Гостра інтоксикація хлорованими вуглеводнями (дихлоретаном, чотирьох хлористим вуглецем): патогенез, клініка, лікування.
24. Укуси змій. Патогенез дії зміїної отрути. Клініка, невідкладна допомога.

8. Методи навчання

При організації навчального процесу з даної дисципліни використовуються методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- в аспекті передачі і сприйняття навчальної інформації: словесні (розповідь, лекція, бесіда); наочні (ілюстрація, демонстрація); практичні (досліди, вправи, реферати).

- в аспекті логічності, мислення: пояснювально-ілюстративні; репродуктивні; проблемного викладу; індуктивні та дедуктивні; частково-пошукові; дослідницькі.

- в аспекті управління навчанням: навчальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота.

9. Методи контролю

Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу. Протягом семестру проводиться поточний контроль. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою (навчальним елементом). Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. Система оцінювання сформованих компетентностей студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється на практичних заняттях під час усного опитування, розгляду ситуацій, виконання практичних завдань та ін. за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, чинною нормативною базою, а також статтями у періодичних виданнях, в яких висвітлені питання, що розглядаються;
- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;
- правильність виконання практичних завдань.

Самостійна робота студентів з дисципліни «Клінічне медсестринство в професійній патології» повинна забезпечити:

- системність знань та засобів навчання;
- володіння розумовими процесами;
- мобільність і критичність мислення;
- володіння засобами обробки інформації;
- здібність до творчої праці.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних і лабораторних заняттях.

Одним із головних аспектів організації самостійної роботи є розробка форм і методів організації контролю за самостійною роботою студентів.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів певного освітньо-кваліфікаційного рівня на проміжних або заключному етапах їх навчання. Він включає семестровий контроль – залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів, які отримують студенти під час аудиторних занять та самостійної роботи впродовж семестру, наведений в таблиці 1.

Під час заліку застосовується наступна шкала оцінювання:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Навчально – методичний комплекс дисципліни.
2. Методичні вказівки для виконання практичних, самостійних занять з дисципліни «Клінічне медсестринство в професійній патології» студентами денної форм навчання галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 223 «Медсестринство». Миколаїв. 2019. 48 с.

12. Рекомендована література

Основна

1. Кузів П.П., Боднар Л.П. *Професійні хвороби*. Укр.мед.книга., 2003.
2. Костюк І.Ф., Капустник В.А. *Професійні хвороби*. Здоров'я., 2003.
3. Артамонова В.Г., Шаталов Н.Н. *Профессиональные болезни*. М., 1988.
4. Дейнега В.Г. *Професійні хвороби*. К., 1993.

Додаткова

1. Движков П.П., *Пневмокониозы* М., 1985.
2. Синкевич Н.А. *Клинические формы силикоза и силикотуберкулеза*. М. 1974.
3. Измеров Н.Ф. *Руководство по профессиональным болезням*. М., 1983.

13. Інформаційні ресурси

1. МОЗ України – [https:// www.moz.gov.ua/](https://www.moz.gov.ua/).